

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

27–28 вересня 2024 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE
ECONOMY: TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL
SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
27–28 вересня 2024 року**

**Україна, Мукачево
2024**

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)С91

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 28 жовтня 2024 р.)*

С91

Сучасні трансформації сервісної економіки: туризм, рекреація та комерційні послуги: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 27–28 вересня 2024 р.) /ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачево: МДУ, 2024. 130 с.

***Відповідальний за випуск:** Надія ГОБЛИК-МАРКОВИЧ – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

***Технічний редактор:** Надія КАМПОВ – старший викладач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.*

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д. психол. н., професор (голова); Гоблик В.В. – д.е.н., професор; Маслиган О.О. – д.е.н., професор; Гоблик-Маркович Н.М. – к.е.н., доц.; Папп В.В. – д.е.н., професор; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Пугачевська К.Й. – к.е.н., доцент; Кампов Н.С. – ст. викладач.

У збірнику тез за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми сучасної трансформації сервісної економіки.

Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні погляди на пошук інноваційних ідей трансформації туризму, рекреації та інших послуг у постіндустріальній економіці; визначення стратегічних пріоритетів розвитку на регіональному та міжнародному рівнях.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

УДК 338.486.1.02-044.922:[338.48-53:338.48-6](043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari>

© Мукачівський державний університет, 2024

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2024

необхідним елементом успішної стратегії будь-якої сучасної туристичної компанії.

Список використаних джерел

1. Беккер, Дж. М., & Сміт, Д. А. (2020). *Аналіз даних для туризму: стратегічний підхід*. Видання міжнародної туристичної асоціації.
2. Кінг, Дж. (2021). *Машинне навчання та штучний інтелект у туристичній індустрії*. Видавництво "TechPress".
3. Браун, Л. (2022). *Інновації в маркетингових стратегіях туристичного бізнесу*. Журнал сучасного менеджменту, 45(3), 123-145.
4. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO). (2021). *Статистичні моделі в туризмі*. Доступно за посиланням: <https://www.unwto.org>

Світлана МИКУЛАНІНЕЦЬ

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри менеджменту, управління
економічними процесами та туризму

Станіслав ІВАНЧИК
здобувач ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»
Мукачівський державний університет

КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Глобальні трансформації сучасного суспільства, а також процеси інтернаціоналізації та інтеграції підкреслюють важливість дослідження в області управління культурним різноманіттям. Метою таких досліджень є розробка механізмів, які забезпечують збереження національної і культурної ідентичності різних соціальних груп, а також стабільність і ефективний управлінський контроль через створення спільних протоколів взаємодії – кроскультурних технологій управління.

Сучасна освітня система виходить за межі національних кордонів, охоплюючи дедалі більше людей з різними культурними цінностями та світоглядом. Навчальні заклади функціонують у складному поліетнічному та полікультурному середовищі, характерному для мегаполісів. У результаті, культурні відмінності починають відігравати важливу роль в організаціях, впливаючи на ефективність їхньої діяльності. У зв'язку з цим виникає необхідність розвитку кроскультурного менеджменту, заснованого на розумінні культурних особливостей учасників.

Феномен кроскультурного менеджменту є відповіддю на сучасні глобальні зміни, що вимагають управлінських практик, побудованих на знаннях культурних відмінностей. Сам термін «кроскультура» походить від поєднання слів «cross» і «culture», що означає «перетин культур». Різні трактування цього терміну – спілкування, взаємодія, співпраця та комунікація на стику культур – вказують на складність і делікатність теми.

Кроскультурний менеджмент розглядається як управлінська дисципліна, основним об'єктом якої є відносини, що виникають на перетині національних

культур, а також виявлення та використання в управлінні поведінкових моделей, характерних для різних ділових культур. Основним завданням такого управління є розуміння культурної різноманітності та вміння управляти мультикультурним колективом з урахуванням цих відмінностей.

Цінності та відносини – ключові елементи культурної орієнтації суспільства, що впливають на поведінкову різноманітність. Вони відображають складну взаємодію між світоглядом, ставленням до навколишнього світу та поведінковими моделями. Зокрема, культура суспільства визначає типове розуміння взаємодії людини з природою, соціальними зв'язками, діяльністю та сприйняттям часу й простору. У цьому контексті кроскультурний менеджмент базується на інтеграції цих цінностей і ставлень у процес управління.

Значущість кроскультурного менеджменту в освіті стає дедалі очевиднішою. У підготовці майбутніх менеджерів освітніх закладів важливо включати кроскультурний контент у навчальні програми. Сучасні дослідники (І. Гришин, К. Ніколаєва) підкреслюють необхідність формування у менеджерів освіти навичок управління різноманітними культурами в організаціях. Ця потреба зумовлена вимогою до фахівців орієнтуватися в складному і мінливому середовищі та володіти культурною компетентністю.

Кроскультурний менеджмент реалізується на різних рівнях: макрорівні – національних та регіональних культур, і мікрорівні – територіальних, вікових і професійних груп. Важливими складовими успіху менеджера є знання основ кроскультурного менеджменту, толерантність, здатність уникати конфліктів у багатонаціональному середовищі та враховувати етносоціокультурні традиції регіону при плануванні освітніх заходів.

Отже, підготовка майбутніх менеджерів освіти вимагає системного підходу до формування їхньої готовності здійснювати професійну діяльність на засадах кроскультурного менеджменту. Поліетнічність українського суспільства зумовлює необхідність врахування кроскультурних аспектів у сфері освіти, а керівники освітніх закладів повинні розвиватися в галузі кроскультурного менеджменту та комунікацій.

Список використаних джерел

1. Долженков О., Сакалюк О. Крос-культурний менеджмент в закладах освіти. *Педагогіка–Education*. 2018. №4. С. 43-48.
2. Петрушенко Ю. М. Голець Т. А. Когнітивна концепція кроскультурного менеджменту. *Вісник Сумського державного університету*. 2008. – № 1. – С. 120–128.
3. Тодорова Н. Ю. Крос-культурний менеджмент. К., 2009. 330 с. URL: <http://ea.donntu.edu.ua/bitstream/123456789>

Карабелеш Станіслав. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	38
Кашин Артем, Проскура Володимир. ОЦІНКИ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ВЗАЄМОДІЇ ФАКТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРА	40
Кірман Крістіна. ПРОГРАМНИЙ ТА ПРОЄКТНИЙ ПІДХОДИ У СФЕРІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	43
Ковач Віталій, Медвідь Лариса. ТРАНСПОРТ І ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКИХ ПОСЛУГ	45
Маркова Евеліна. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИКИ ДАНИХ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ БІЗНЕСОМ	47
Микуланинець Світлана, Іванчик Станіслав. КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	48
Папн Василь, Бошота Неля, Кеменяш Іван. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	50
Попович Олеся. ЗАГРОЗИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	52
Попович Олеся, Максим Гога. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	54
Пугачевська Катерина. ІНСТРУМЕНТАРІЙ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	56
Катерина Пугачевська, Михайло Йовбак. ЕКСПОРТНА СТРАТЕГІЯ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	58
Стегней Маріанна, Бабидорич Віталій. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ЗРОСТАННЯ	59

СЕКЦІЯ 4. СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ: ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Гоблик-Маркович Надія, Сімакова Валерія. ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТРАТЕГІЮ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	62
Головко Ольга, Химич Тетяна. ГНУЧКІСТЬ – КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР УСПІХУ СУЧАСНОГО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	64
Дудник Світлана. ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ В ГОТЕЛЬНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	67
Лисичкін Володимир, Удворгелі Лариса. ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	69
Ляхов Микола, Удворгелі Лариса. ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ЯК НАПРЯМУ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ	71
Молнар-Бабіля Джосія, Оксана Грицак. АНАЛІЗ СТАНУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ	73

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>